

Hr Karl Kupits
Maves AS
karl@maves.ee

Teie 04.07.2018 nr 157-1

Meie 25.07.2018 nr 7-12/18/4747-2

"Teatavate õhusaasteainete heitkoguste vähendamise riikliku programmi aastateks 2020–2030" keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi nõuetele vastavaks tunnistamine

Austatud härra Kupits

Esitasite Keskkonnaministeeriumile keskkonnamõju strateegilise hindamise koostajana „Teatavate õhusaasteainete heitkoguste vähendamise riikliku programmi aastateks 2020–2030“ (edaspidi *õhusaasteainete vähendamise programm*) keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi (edaspidi *KSH programm*) koos lisadega keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 39 lõike 1 kohaselt nõuetele vastavaks tunnistamiseks.

Käesoleva otsusega seotud kaalutlused on esitatud järgnevalt.

Otsuse põhjendused ja kaalutlused

1. Õiguslik alus ja pädevus

Keskkonnaministeerium algatas õhusaasteainete vähendamise programmi KSH tulevevalt KeHJS § 33 lõike 1 punktist 1 ja § 35 lõigetest 1, 2 ja 5 ning atmosfääriõhu kaitse seaduse §-st 108 ja lähtudes Vabariigi Valitsuse 10.12.2009 määruse nr 186 „Keskkonnaministeeriumi põhimäärus“ §-st 11.

Vastavalt KeHJS § 39 lõikele 2 peab KSH programmi nõuetele vastavuse kontrollimisel Keskkonnaministeerium strateegilise planeerimisdokumendi ja KSH koostamise korraldajana hindama programmi vastavust KeHJS § 36 lõikes 2 esitatud nõuetele, programmi asjakohasust ja piisavust strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju hindamiseks ning programmi kohta esitatud ettepanekute ja vastuväidetega arvestamist või arvestamata jätmist. KeHJS § 39 lõike 2 kohaselt tehakse nõuetele vastavaks tunnistamise otsus 30 päeva jooksul KSH programmi saamisest arvates.

Otsus kõnealuse KSH programmi nõuetele vastavaks tunnistamise kohta on tehtud KeHJS § 34 lõike 1, § 36 ning § 39 lõigete 2 ja 3 alusel.

2. Menetluse senine käik

Keskonnaministeerium algatas 28.03.2018 ministri käskkirjaga nr 1-2/18/212 õhusaasteainete vähendamise programmi koostamise ja selle KSH. Õhusaasteainete vähendamise programmi koostaja on OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus. Tulenevalt KeHJS § 35 lõikest 6 peab koostamise korraldaja KSH algatamise või algatamata otsusest teavitama 14 päeva jooksul pärast otsuse tegemist Ametlikes Teadaannetes ja vähemalt ühes üleriigilise või kohaliku levikuga ajalehes ning elektrooniliselt, liht- või tähtkirjaga KeHJS § 33 lõikes 6 nimetatut asutust. Keskonnaministeerium teavitas õhusaasteainete vähendamise programmi koostamisest ja selle KSH algatamisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (05.04.2018), ajalehes Postimees (09.04.2018) ning 11.04.2018 kirjaga nr 18-1/18/2505 AS-i Kunda Nordic Tsement, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Keemiatööstuse Liitu, Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni, Eesti Linnade Liitu, Eesti Maaomavalitsuste Liitu, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda, Eesti Suurettevõtjate Assotsiatsiooni, Eesti Vee-ettevõtete Liitu, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsiooni, Eesti Õliühingut, Justiitsministeeriumit, Keskkonnaametit, Keskkonnainspektsiooni, Maaeluministeeriumit, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumit, Rahandusministeeriumit, SA-d Keskkonnainvesteeringute Keskus ja Sotsiaalministeeriumit.

Avalikustamise teade sisaldas KeHJS § 35 lõikes 5 toodud nõutavat infot.

3. KSH programmi avalikustamine

3.1. KSH programmi avalikustamiseelne menetlus

Vastavalt KeHJS § 36¹ lõikele 1 peab otsustaja enne KeHJS § 37 kohast KSH programmi avalikustamist küsima KSH programmi sisu kohta seisukohta kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Keskonnaministeerium küsis 24.04.2018 kirjaga nr 18-1/18/2840 seisukohta Autode Müügi ja Teenindusettevõtete Eesti Liidult, Autoettevõtete Liidult, Balti Keskkonnafoorumilt, Eesti Aiandusliidult, Eesti Asfaldiliidult, Eesti Biogaasi Assotsiatsioonilt, Eesti Biokütuste Ühingult, Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liidult, Eesti Elektritööstuse Liidult, Eesti Gaasilt, Eesti Gaasiliidult, Eesti Jõujaamade ja Kaugkütte Ühingult, Eesti Kaubandus-Tööstuskojalt, Eesti Keemiatööstuse Liidult, Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioonilt, Eesti Keskkonnaühenduste Kojalt, Eesti Lihaveisekasvatajate Seltsilt, Eesti Linnade Liidult, Eesti Looduskaitse Seltsilt, Eesti Maaomavalitsuste Liidult, Eesti Maaülikoolilt, Eesti Mahepõllumajanduse Sihtasutuselt, Eesti Masinatööstuse Liidult, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidult, Eesti Mäetööstuse Liidult, Eesti Mööblitootjate Liidult, Eesti Piimaliidult, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojalt, Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsioonilt, Eesti Soojustehnikainseneride Seltsilt, Eesti Suurettevõtjate Assotsiatsioonilt, Eesti Taastuvenergia Kojalt, Eesti Taimekasvatuse Liidult, Eesti Toiduainetööstuse Liidult, Eesti Trüki- ja Pakenditööstuse Liidult, Eesti Turbaliidult, Eesti Tuuletehnoloogia Liidult, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioonilt, Eesti Õliühingult, Eestimaa Looduse Fondilt, Eestimaa Talupidajate Keskliidult, Harjumaa Ühistranspordikeskuselt, Keskkonnaagentuurilt, Keskkonnaametilt, Logistika ja Transiidi Assotsiatsioonilt, Maaeluministeeriumilt, Maanteeametilt, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt, MTÜ-lt Eesti Energiasäästu Assotsiatsioon, MTÜ-lt Linnalabor, Põllumajandusuuringute Keskuselt, Rahandusministeeriumilt, SA-lt Keskkonnainvesteeringute Keskus, Sotsiaalministeeriumilt, SA-lt Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus, Tallinna Energiaagentuurilt, Tallinna Linnalt, Tallinna Tehnikakõrgkoolilt, Tallinna Tehnikaülikoolilt, Tallinna Tehnikaülikooli Inseneriteaduskonnalt, Tallinna Ülikoolilt, Tartu Regiooni Energiaagentuurilt, Tartu Ülikoolilt, Teede Infokeskuselt, Terviseametilt ja World Energy Council Eestilt.

Keskonnaministeerium edastas saabunud tagasiside KSH programmi koostajale Maves AS-le 08.05.2018, 11.05.2018, 17.05.2018, 21.05.2018, 22.05.2018 ja 28.05.2018 saadetud e-kirjadega.

3.2. KSH programmi avalikustamisest teavitamine

Maves AS esitas Keskkonnaministeeriumile kontrollimiseks ja avalikustamise korraldamiseks parandatud ja täiendatud õhusaasteainete vähendamise programmi KSH programmi koos asjaomaste asutuste esitatud seisukohtadega arvestamise selgitustega.

Keskkonnaministeeriumi hinnangul oli õhusaasteainete vähendamise programmi KSH programmi korrigeeritud vastavalt Keskkonnaministeeriumi ja asjaomaste asutuste ettepanekutele ning leidis, et KSH programm on asjakohane ja piisav selle avalikustamiseks. Keskkonnaministeerium teavitas õhusaasteainete vähendamise programmi KSH programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (06.06.2018), ajalehes Postimees (08.06.2018), Keskkonnaministeeriumi kodulehel ning 08.06.2018 kirjaga nr 18-1/18/3857 Autode Müügi ja Teenindustevõtete Eesti Liitu, Autoettevõtete Liitu, Balti Keskkonnafoorumit, Eesti Aiandusliitu, Eesti Asfaldiliitu, Eesti Biogaasi Assotsiatsiooni, Eesti Biokütuste Ühingut, Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liitu, Eesti Elektritööstuse Liitu, Eesti Gaasi, Eesti Gaasiliitu, Eesti Jõujaamade ja Kaugkütte Ühingut, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Keemiatööstuse Liitu, Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni, Eesti Keskkonnaühenduste Koda, Eesti Lihaveisekasvatavate Seltsi, Eesti Linnade Liitu, Eesti Looduskaitse Seltsi, Eesti Maaomavalitsuste Liitu, Eesti Maaülikooli, Eesti Mahepõllumajanduse Sihtasutust, Eesti Masinatööstuse Liitu, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liitu, Eesti Mäetööstuse Liitu, Eesti Mööblitootjate Liitu, Eesti Piimaliitu, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda, Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni, Eesti Soojustehnikainseneride Seltsi, Eesti Suurettevõtjate Assotsiatsiooni, Eesti Taastuvenergia Koda, Eesti Taimekasvatuse Liitu, Eesti Toiduainetööstuse Liitu, Eesti Trüki- ja Pakenditööstuse Liitu, Eesti Turbaliitu, Eesti Tuuletehnoloogia Liitu, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsiooni, Eesti Õliühingut, Eestimaa Looduse Fondi, Eestimaa Talupidajate Keskliitu, Harjumaa Ühistranspordikeskust, Keskkonnaagentuuri, Keskkonnaametit, Logistika ja Transiidi Assotsiatsiooni, Maaeluministeeriumit, Maanteeametit, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumit, MTÜ-d Eesti Energiasäästu Assotsiatsioon, MTÜ-d Linnalabor, Põllumajandusuuringute Keskust, Rahandusministeeriumit, SA-d Keskkonnainvesteeringute Keskus, Sotsiaalministeeriumit, SA-d Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus, Tallinna Energiaagentuuri, Tallinna Linna, Tallinna Tehnikakõrgkooli, Tallinna Tehnikaülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli Inseneriteaduskonda, Tallinna Ülikooli, Tartu Regiooni Energiaagentuuri, Tartu Ülikooli, Teede Infokeskust, Terviseametit ja World Energy Council Eestit. Teated on leitavad õhusaasteainete vähendamise programmi KSH programmi lisast 2.

Avalikustamise teade sisaldas KeHJS § 37 lõikes 2 toodud nõutavat infot.

3.3. KSH aruande avalik väljapanek ja avalik arutelu

KeHJS § 37 lõike 3 kohaselt korraldatakse KSH programmi tutvustamiseks vähemalt 14-päevase kestusega programmi avalik väljapanek ning seejärel avalik arutelu. KSH programmi avalik väljapanek toimus 06.06.2018–20.06.2018, kokku 15 päeva.

KSH programmiga oli võimalik tutvuda Keskkonnaministeeriumis ning Keskkonnaministeeriumi veebilehel. Ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi oli võimalik Keskkonnaministeeriumile esitada kuni 20.06.2018.

KSH programmi avalik arutelu toimus 21.06.2018 algusega kell 09:00 OÜ-s Eesti Keskkonnauuringute Keskus. Arutelul osales kolmkümmend kuus inimest, sealhulgas strateegilise planeerimisdokumendi koostaja, koostamise korraldaja ning seitse ekspertgrupi liiget.

3.4. KSH programmi kohta esitatud ettepanekud, vastuväited ja küsimused ning nendega arvestamine

KeHJS § 37 lõike 4 alusel on igaühel õigus KSH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal tutvuda KSH programmi ja strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju käsitlevate muude dokumentidega, esitada KSH programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning saada neile vastuseid. Õhusaasteainete vähendamise programmi KSH programmi avaliku väljapaneku jooksul ühtegi ettepanekut ei laekunud.

KSH programmi avalikul arutelul tutvustati strateegilist planeerimisdokumenti ning KSH programmi. Avalikul arutelul suuliselt esitatud küsimustele vastati kohapeal suuliselt, täiendusettepanekuid KSH programmile ei tehtud. Avaliku arutelu protokoll on esitatud KSH programmi lisas 2.

4. KSH eksperdi vastavus kehtestatud nõuetele

Õhusaasteainete vähendamise programmi KSH programmi ptk 7.1 kohaselt on KSH juhteksperdiks Karl Kupits ASist Maves. Lisaks KSH juhteksperdile kuuluvad KSH ekspertrühma Artto Pello (mõju looduskeskkonnale), Kadri Normak (mõju veekeskkonnale), Madis Metsur (seos keskkonnapoliitikaga), Tuuli Vreimann (seos teiste strateegiate ja arengukavadega), Marek Maasikmets (õhusaasteainete vähendamise programmi juhteksperdi ülevaade õhusaasteainete vähendamise programmi asetumisest EL välisõhupoliitika süsteemi) ning lisaks Hanna-Lii Kupri, Stanislav Stõkov, Merilyn Möls, Igor Miilvee ja Regina Alber (õhusaasteainete vähendamise programmi koostajad; atmosfääriõhu survetegurite kirjeldus, seisundi kirjeldus, meetmete koostamine). Õhusaasteainete vähendamise programmi KSH programmis on nimetatud ja selgitatud milliseid valdkondi ning millist mõju hakkab iga ekspertrühma kuuluv isik hindama. Arvestades KSH juhteksperdi pädevust ja ekspertrühma koosseisu, on Keskkonnaministeeriumi hinnangul ekspertrühm pädev ja piisav kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindama.

5. KSH programmi vastavus kehtestatud nõuetele

KSH programmi sisu määrab KeHJS § 36 lõige 2. Õhusaasteainete vähendamise programmi KSH programmis on määratud KSH ulatus, lähtudes strateegilise planeerimisdokumendi iseloomust ja sisust (KSH programmi ptk 3). Esitatud on strateegilise planeerimisdokumendi seos muude strateegiliste planeerimisdokumentidega (ptk 5) ning teave strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju kohta, sealhulgas mõju inimese tervisele ja võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku alale (ptk 4). KSH programmis on esitatud ka teave strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasneva piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkuse kohta (ptk 3). Samuti on antud KSH läbiviimisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus (ptk 6) ning nimetatud seotud isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu (ptk 7). Lisaks on KSH programmis välja toodud KSH ja selle tulemuste avalikustamise ajakava, mis tuleneb strateegilise planeerimisdokumendi koostamise ajakavast (ptk 8) ning andmed strateegilise planeerimisdokumendi koostaja kohta ja KSH programmi koostanud juhteksperdi nime, sealhulgas juhteksperdi KeHJS § 34 lõike 4 punkti 6 kohast allkirjastatud kinnitust, ja ekspertrühma koosseisu, nimetades, milliseid valdkondi ja millist mõju hakkab iga ekspertrühma kuuluv isik hindama (ptk 7).

Arvestades eeltoodut on õhusaasteainete vähendamise programmi KSH programm koostatud vastavalt KeHJS § 36 lõikele 2 ning on piisav ja asjakohane keskkonnamõju strateegiliseks hindamiseks.

Otsus

Arvestades eeltoodut ning tuginedes KeHJS § 34 lõikele 1, § 29 lõigetele 2–4 ning arvestades käesolevas otsuses toodud asjaolusid tunnistas Keskkonnaministeerium õhusaasteainete vähendamise programmi KSH programmi nõuetele vastavaks.

Õhusaasteainete vähendamise programmi KSH programmi nõuetele vastavaks tunnistamise otsusest teavitatakse 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ado Lõhmus

Asekantsler kantsleri ülesannetes